

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-98/04
Бањалука, 20. 12. 2005.**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Стаке Гојковић, као председника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Смиљане Мрша и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељица Б.Е и Б.Н. обје и Ч. које заступа М.П. адвокат из З. против туженог Б. Е. С. А. из Б. Кога засупа Д.Г. адвокат из З. ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бијељини Гж-184/03 од 30. 9. 2003. године, на сједници одржаној 20. 12. 2005. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Зворнику П-231/02 од 28. 10. 2002. године раскинут је уговор о доживотном издржавању број Р-330/96 од 19. 4. 1996. године, закључен између А.Е. као примаоца издржавања и туженог Б.Е. као даваоца издржавања, па се заоставштина пок. А.Е. која је била предмет овог уговора има расправити по одребама Закона о наслеђивању, уз обавезу да тужени тужитељицама накнади трошкове спора у износу од 1. 700,00 КМ, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини Гж-184/03 од 30. 9. 2003. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Тужитељице у одговору на ревизију оспориле су наводе ревизије туженог и предложиле да се иста одбије.

Републички јавни тужилац није се изјаснио о поднесеној ревизији (чл. 390. ст. 3. Закона о парничном поступку - „Службени лист СФРЈ“, бр. 4/77 до 35/91 и „Службени гласник РС“, бр. 17/93 до 32/94 – у даљем тексту: ЗПП).

Ревизија није основана.

Тужитељице захтјевом траже да се раскине уговор о доживотном издржавању овјерен 19. 4. 1996. године од судије првостепеног суда под бројем Р-330/96, закључен између А.Е. као примаоца издржавања и туженог Б.Е., као даваоца издржавања.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је тужени, као давалац издржавања, са оцем А.Е. као примаоцем издржавања 19. 4. 1996. године закључио уговор о доживотном издржавању кога је тога дана овјерио судија првостепеног суда под бројем Р-330/96, којим је прималац издржавања оставио у наслеђе даваоцу издржавања, дио своје имовине и то некретнине означене са к.ч. бр. 3185 зв. „кућиште“ са кућом изграђеном 1973. године од туженог, површине 76 м², дворишта површине 500 м², воћњак површине 440 м², к.ч. 3186/1, њива површине 1824 м², к.ч. бр. 3187, воћњак површине 641 м², к.ч. бр. 3188, воћњак површине 6826 м², к.ч. бр. 3189, шума, површине 1390 м², к.ч. бр. 3578, њива, површине 7822 м², к.ч. бр. 756, шума, површине 2339 м², а затим шталу, уцару, свињце, сушару и чардаке, а тужени, његов син, као давалац издржавања се обавезао да ће до краја живота издржавати примаоца издржавања, у болести га његовати и чувати на начин и под условима који ће му омогућити пристојан и уредан

живот с обзиром на његове године старости и здравствено стање, а након смрти сахранити га по мјесним обичајима; да је тужени имао пребивалиште и живио у Б., долазећи више пута током године у Ч. код родитеља, и да није ангажовао друго лице које ће сваки дан давати и пружати свакодневне потребе примаоцу издржавања; да је прималац издржавања био срчани болесник и да је након закључивања предметног уговора о доживотном издржавању неколико пута одлазио код љекара А.К. који га је упућивао код специјалисте кардиолога; да је у вријеме болести примаоца издржавања, тужени са супругом која је медицинска сестра повремено долазио у Ч. и пружао му свакодневну помоћ; да је из налаза и мишљења вјештака психијатра др М.Б. произлази да је прималац издржавања боловао од прогресивне и хроничне срчане слабости и да је у вријеме закључења предметног уговора о доживотном издржавању био потпуно свјестан радњи коју је предузео закључењем предметног уговора.

Код оваког стања ствари нижестепени судови закључују, да тужени, као давалац издржавања није у цјелости извршавао обавезе из предметног уговора о доживотном издржавању, јер је из Београда гдје је имао пребивалиште и живио, повремено долазио у село Ч. код примаоца издржавања када је извршавао своје уговорне обавезе, па да пружање повременог издржавања и њега примаоца издржавања није било у складу са уговорном обавезом сталне њега и помоћи примаоца издржавања и стога да постоји основ за раскид предметног уговора и судили тако што су удовољили тужбеном захтјеву тужитељица за раскид предметног уговора о доживотном издржавању.

Оваква одлука је правилна и законита.

Супротно наводима ревизије туженог нижестепени судови су оцијенили исказе саслушаних свједока, па и исказ свједока Ч.Е. при чему су дали јасне и довољне разлоге којим исказима свједока су поклонили вјеру, а којим исказима свједока и зашто нису поклонили вјеру, међу којима је и исказ свједока Ч.Е.

Исто тако првостепени суд је правилно поступио када је одбио приједлог туженог за саслушање свједока М.С, М.М, М.Е и поновног саслушања брата туженог С.Е. на околности да је тужени путем ових свједока који су се лијечили у Б., свом оцу А.Е. као примаоцу издржавања слао љекове, јер и по оцјени овог суда ове чињенице нису од значаја за одлуку о спору.

Ни материјално парво није погрешно примијењено на штету туженог када је удовољено тужбеном захтјеву за раскид предметног уговора о доживотном издржавању.

Према одредби чл. 123. ст. 1. Закона о наслеђивању („Службени лист СР БиХ“, бр. 7/80 - у даљем тексту: ЗН) који се има примијенити на овај случај на основу одредби чл. 12. Уставног закона за примјену Устава Републике Српске, уговор којим се један уговарач обавезује да издржава доживотно другог уговарача, или неко треће лице, а коме други уговарач изјављује да му оставља сву своју имовину или један њен дио у наслеђе, није уговор о наслеђивању. То је уговор о отуђивању уз накнаду цијеле или дијела имовине која припада примаоцу издржавања у вријеме закључења уговора, чија је предаја давоцу издржавања одложена до смрти примаоца издржавања (уговор о доживотном издржавању).

Право тражити раскид уговора о доживотном издржавању за то што друга страна не извршава своју обавезу јесте имовинско право које прелази на наследнике. Када је прималац издржавања за живота имао право да тражи раскид уговора ради тога, што друга страна не извршава своју обавезу, онда и његови наследници могу на тој основи тражити раскид уговора.

Становиште да наследници немају то право било би у супротности са смислиом одредбе чл. 123. ст. 3. ЗН и природом уговора о доживотном издржавању, а оно би било у супротности и с начелом сигурности и поштења у промету, као и потребе очувања уговорне дисциплине.

Због тога су у овом спору тужитељице, као законске наследнице примаоца издржавања А.Е. активно легитимисане на подношење захтјева за раскид предметног уговора о доживотном издржавању.

Врховни суд сматра да према утврђеном чињеничном стању јасно произлази да тужени који је имао пребивалиште и живио у Б. није извршавао своју уговорну обавезу издржавања примаоца издржавања, оца му А. нити је за период трајања предметног уговора о доживотном издржавању ангажовао треће (а) лице (а) да га издржава на начин како је то било уговорено предметним уговором „под условом које ће му омогућити пристојан и уредан живот с обзиром на његове године старости и здравствено стање, а по смрти да га пристојно и по обичају сахрани“.

То што је тужени повремено долазио у Ч. сам или са супругом, када је пружао свакодневну помоћ примаоцу издржавања, није било довољно, да би се на такав начин испунила његова обавеза издржавања, јер је смисао и циљ овог уговора, а што је тужени као странка из тог уговора са примаоцем издржавања уговорио, да се уговорна обавеза доживотног издржавања не извршава повремено, него свакодневно, што у овом случају, како је речено, тужени, као давалац издржавања који је пребивао и живио у Б. и за вријеме његовог одсуства из Ч. није ангажовао друго (а) лице (а) да га у томе замјењују, није ни могао да извршава уговорену обавезу.

Стога се, како то правилно закључују нижестепени судови, испунила законска претпоставка за раскид предметног уговора о доживотном издржавању, јер тужени, као давалац издржавања није трајно извршавао уговорну обавезу издржавања примаоца издржавања (чл. 123.ст. 3.ЗН).

Из наведених разлога ревизија туженог се указује неоснованом.

Зато је ревизију ваљало одбити и примјеном одредби чл. 393. ЗПП, у вези с одредбом чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 58/03, 85/05 и 74/05), одлучити као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић